

Beskrivelse af DM Forum 2018 aktivitet

Dato: 2018-02-27 Version nr.: 6

FAIR på Tværs

Aktivitetens start-slut	1.04.2018-31.12.2018
Aktivitetsleder	<i>Rigsarkivet</i>
Konsortium	<p>Tovholdere:</p> <p>Rigsarkivet, Anne Sofie Fink asf@sa.dk;</p> <p>KU, Lene Offersgaard, leneo@hum.ku.dk;</p> <p>DTU, Falco Hüser falh@dtu.dk, Paula Maria M. Lavanchy paml@dtu.dk;</p> <p>CBS, Lars Nondal ln.lib@cbs.dk, Mareike Buss mabu.lib@cbs.dk</p> <p>AAU, Karsten Kryger Hansen kkh@aub.aau.dk</p> <p>KB, Katrine Gasser khg@kb.dk og Anders Bonatto Fisker, abof@kb.dk</p> <p>Projektleder:</p> <p>Rigsarkivet, Zaza Herbert-Hansen znhh@sa.dk</p>
Aktivitetens scope	<p>Under overskriften 'FAIR på tværs' vil aktiviteten med konkret udgangspunkt i data arbejde med FAIR-princippernes implementering og anvendelse med det formål at bidrage til præsentation, implementering, anvendelse og praktisk test af FAIR principperne i konkret forskningskontekst. Aktiviteten gennemføres på tværs af videnskaber, forskningsdiscipliner, datatyper og forskningsdatas livscyklus med data i fokus.</p> <p>Aktiviteten vil inddrage deltagere fra de danske universiteter samt andre relevante vidensorganisationer i Danmark.</p> <p>Dette sikres gennem involvering af deltagere fra de danske universiteter samt andre relevante vidensorganisationer i Danmark.</p> <p>Aktiviteten vil med specifikke data pilots (forskningsprojekter og forskningsdataservices) og på hinanden følgende workshops afdække efterlevelse af og udfordringer for FAIR-principperne samt levere forslag til, hvordan der indenfor disse data pilots kan arbejdes yderligere med FAIR-principperne.</p> <p>Data pilots udvælges bredt i forhold til aktive forskningsprojekter, der har indsamlet data. Der vælges både internationale og nationale projekter og både store og små projekter medtages. Denne tilgang sikrer en bredere forståelse for udfordringer og muligheder ift. FAIR-principperne.</p> <p>Der analyseres omkring 5 data pilots som er repræsentative for de 5 primære forskningsområder: Ingeniørvidenskab, naturvidenskab, samfundsvidenskab (m/u følsomme persondata), sundhedsvidenskab (m/u følsomme persondata) & humaniora (m/u copyright-belagte data).</p> <p>Aktiviteten skaber værdi ved at bidrage til en fælles forståelse af FAIR principperne og de udfordringer og muligheder FAIR giver i konkret forskningskontekst og dermed danne grundlag for fremtidige initiativer, politikker og krav.</p> <p>Der er oplagte synergieffekter mellem denne aktivitet og andre projekter, bl.a. AAUs Datainfrastruktur projekt, AU-organisationsaktivitet ift. krav/behov for forskerstøtte og muligvis webformidling, DTU-træningsaktiviteten i forhold til formidling i træningssammenhæng som OpenAIRE og GoFAIR. Aktiviteten vil selvstændigt bygge videre på disse resultater og udnytte disse synergieffekter.</p> <p>Målgrupper for aktiviteten er forskere, medarbejdere i forskningsdataservices og forskningsstøtteenheder. Diverse materiale forventes udarbejdet på engelsk.</p> <p>Aktiviteten forventes at tage 10 måneder at gennemføre.</p>
Must-have leverancer	Aktiviteten består af 5 primære faser: Projektstart, data pilots, videre

bearbejdning af data, udvikling af kerneleverancer (bl.a. FAIR toolbox) og afslutningsvis en formidlingsfase.

Fase 1: Fælles forståelse af og vejen til FAIR

Der afholdes en 2-dags workshop for at sikre en fælles forståelse af og vejen til FAIR som bestående af de enkelte og relaterede principper: F for *findable*, A for *accessible*, I for *interoperable* og R for *re-usable*. Derigennem kan linjerne indenfor denne aktivitet beskrives, herunder en detaljeret tidsplan og ansvarsfordeling.

Deltagere: Tovholdere og projektleder, evt. en FAIR ekspert (f.eks. Sarah Jones, Ellen Verbakel (DANS) eller en repræsentant fra GoFAIR) for at sikre en ensartet forståelse på tværs af de deltagende organisationerne. Derudover inviteres interessenter fra alle de største danske universiteter, herunder forskningsrepræsentanter.

Alle deltagere forbereder workshoppen med at læse:

- *GO-FAIR dokumentation vedrørende FAIR-principperne*: <https://www.go-fair.org/fair-principles/>
- *OpenAIRE and FAIR Data Expert Group survey about Horizon 2020 template for Data Management Plans* (januar 2018) (<https://zenodo.org/record/1120245#.WoLOx-jOW70>). Brugerfeedback på FAIR-principperne herfra kan bruges til leverancen, da data også liggertilgængelige på Zenodo
- Oxford Research & Højbjerg Brauer Schultz (2018): *Foranalyse – Indførelse af FAIR data i Danmark*
- Diverse FAIR understøttende produkter præsenteret på siden: <https://fairsharing.org/>

Leverance 1:

- En 1-pager som forklarer FAIR på en hurtig og nem måde specifikt målrettet forskere i Danmark på de deltagende institutioner – og som testes på de deltagende forskere og tilrettes herefter. Denne 1-pager bruges senere som en del af den FAIR toolbox som udarbejdes. Materialet bygger videre på tidligere udarbejdet materiale som f.eks. OpenAIRE og GoFAIR.
- Et oversigtsdiagram samt et uddybende diagram som visualiserer FAIR principperne, og hvordan de indgår/kunne indgå i forskningens livscyklus.
- En guide til dialog med forskere og repræsentanter for forskerdataservices med henblik på at afdække, rådgive og motivere i fht. FAIR principperne i konkret forskningskontekst. Denne skal bruges til fase 2.

Fase 1 forventes at tage omkring 2 måneder, hvoraf der bruges 3 uger på at forberede workshoppen, 2 dage til workshoppen og den resterende tid til at udarbejde leverancerne.

Fase 2: Valg af data pilots

Denne fase vil fokusere på at udvælge repræsentative data pilots og relevante forskningsdataservices. Udvælgelse foretages ved et møde for projektgruppen. Der udarbejdes i relation til udvælgelsen af data pilots en oversigt over forskningsdataservices (til fase 3) og community standards på tværs af forskningsdiscipliner ift. FAIR principperne.

Deltagere: Tovholdere og projektleder

Der udvælges et repræsentativt data pilot studie pr. forskningsdisciplin således:

- DTU - Ingeniørvidenskab
- AAU – Naturvidenskabelige videnskaber
- CBS - Samfundsvidenskab m/u følsomme persondata

Beskrivelse af DM Forum 2018 aktivitet

- RA - Sundhedsvidenskab m/u følsomme persondata
- KU - humaniora m/u copyright-belagte data

Krav til data pilots er, at der er tale om et konkret forskningsprojekt, der har indsamlet data, så der kan relateres direkte til en operationalisering af FAIR-principperne.

Leverance 2:

- Identifikation af data pilots, der kan operationalisere FAIR principperne.
- Test og kvalificering af den guide, som blev udarbejdet i fase 1 til afdækning, rådgivning og motivering i fht. FAIR principperne i konkret forskningskontekst.
- Der udarbejdes en oversigt over disciplinspecifikke forskningsdataservices og community standards. Denne oversigt skal bruges som værktøj i forskerrådgivning på de forskellige forskningsinstitutioner i Danmark. (forberedelse af leverance 4 "FAIR toolbox")

Fase 2 forventes at tage omkring 2 måneder. Der forventes at der bruges 1 måned på udvælgelse og opsætning, 1 uge på data indsamling og den resterende tid til udarbejdelse af leverancerne.

Fase 3: Forberedelse og organisation af et Train-the-Trainer forløb omkring eksisterende FAIRification værktøjer

I denne fase undersøges relevante FAIRification værktøjer gennem repræsentanter fra danske repositorer og forskningsdataservices, der skal præsentere deres services og hvordan de understøtter FAIR principperne:

- EUDAT – EUDAT driver tjenester til lagring af forskningsdata på tværs af europæiske lande. Danmark blev medlem af EUDAT i foråret 2017. Eksempel på en europæisk tjeneste, der er anerkendt, politisk prioriteret og velkendt blandt aktivitetens deltagere.
- DTLS: <https://www.dtls.nl/> - The Dutch Techcentre for Life Sciences (DTL) er et public-private partnership (PPP) af mere end 50 life science organisationer i Holland. Medtages som et eksempel på et PPP da DTLS er et veldokumenteret og internationalt anerkendt eksempel herpå som også er velkendt af aktørerne i aktiviteten..
- Frictionless data: <https://frictionlessdata.io/> - eksempel på open knowledge. Frictionless Data forkorter stien fra data til indsigt med en samling af specifikationer og software til offentliggørelse, transport og forbrug af data. Eksempel på open knowledge specifikationer og software, der er veldokumenteret og internationalt anerkendt og velkendt blandt aktivitetens deltagere.
- LOAR KB's IT, KB, Katrine Gasser og Anders Bonnato
- Dataverse, KB, Katrine Gasser og Anders Bonnato
- ERDA/SIF med DataCite-option, KU-IT, Brian Vinter
- CLARIN.dk DIGHUMLAB/KU, Lene Offersgaard
- Figshare DTU, Falco Hüser
- Rigsarkivets brugerservices, Anne Sofie Fink

(foreløbig liste)

Denne undersøgelse foretages gennem et 2-dags Train-the-Trainer forløb.

Leverance 3:

- Udarbejdelse af materiale til et Train-the-Trainer forløb
- Udarbejdelse af en oversigt over forskningsdataservices ved de deltagende organisationer (forberedelse af leverance 4 "FAIR toolbox")

Fase 3 forventes at tage omkring 1 måned. Der forventes at der bruges 3 dage på organisering af forløbet, 2 fulde dage til selve forløbet og den resterende tid til udarbejdelse af leverancerne.

Beskrivelse af DM Forum 2018 aktivitet

Fase 4: Test af data pilots med henblik på udvikling af en FAIR på tværs toolbox samt online formidling af resultater

Data fra de udvalgte data pilots testes i forhold til efterlevelse af FAIR principperne ved en 2-dags workshop.

Formålet med workshoppen er test og afrapportering af de gennemførte data pilots, samling af leverancerne fra de tidligere foretaget workshops inkl. målrettet rådgivning samt sparring med FAIR ekspert. Dette arbejde skal munde ud i udviklingen af en toolbox for FAIR på tværs som aktivt kan bruges fremadrettet af forskningsinstitutioner.

Deltagere til workshoppen: Tovholdere og international FAIR ekspert (f.eks. Sarah Jones, EllenVerbakel (DANS) eller en repræsentant fra GoFAIR). Derudover interessenter fra alle de største danske universiteter, herunder forskningsrepræsentanter.

Leverance 4:

- Den guide som blev udarbejdet i fase 1 og 2 anvendes igen til dialog med forskningsrepræsentanterne (hvis muligt de samme som deltog i fase 1 og ellers repræsentanter som har set de udviklede leverancer fra de tidligere faser) og resultaterne sammenholdes med resultaterne fra fase 1 for at undersøge hvordan forskernes syn på FAIR har ændret sig. Det sikrer, at resultaterne testes og derved styrkes validiteten og brugbarheden af resultaterne.
- Der identificeres særlige udfordringer i fht. implementering af FAIR principperne – fagspecifikke, tekniske, juridiske mv.
- Udvikling af en FAIR toolbox, der indeholder korte beskrivelser af, hvordan FAIR faciliteres af en given service, og hvordan FAIRness kan forbedres.
- Der beskrives en kort *proof of concepts* af hvordan en udvalgt data pilot kan benytte hvert af de beskrevne forskningsdataservices.
- Der udarbejdes en kort info-side for hvert FAIR service hvor målgruppen er forskere, der skal vælge en FAIR service.
- Præsentation (pixi på engelsk), der summerer væsentligste resultater set på tværs målrettet forskning og forskningsstøtte.
- Præsentationen publiceres på DeiC's eScience Portal og nyheden herom kommunikeres ud bredt.

Fase 4 forventes at tage omkring 2 måneder. Der forventes at der bruges 3 uger på organisering af workshoppen, 2 fulde dage til selve workshoppen og den resterende tid til udarbejdelse af leverancerne.

Fase 5: Afholdelse af konferencen "FAIR på tværs"

Afholdelse af en 1-dags konference med titlen "FAIR på tværs". De involverede parter vil præsentere nøgle-findings samt toolboxen ift. FAIR implementering. Der inviteres eksperter indenfor FAIR samt repræsentanter fra målgruppen.

Denne konference er åben for alle med fokus på få delt viden og erfaringer mest muligt. Særlig interesserede forventes at være forskere, medarbejdere inden for forskningsstøtte og forskningsledere, bibliotekarer m. fl.

Workshoppen afholdes med henblik på sustainability for aktiviteten. På konferencen vil deltagerne blive opfordret til at danne arbejdsgrupper og der afsættes tid til at udarbejde initiativer og planer for udførelse af disse ift. implementering af FAIR principperne indenfor et bestemt afgrænset regi som den givne arbejdsgruppe fokuserer på.

Konferencen planlægges at indgå i et arrangement for DM-forum og vil dermed være med til at sætte punktum for aktiviteten i regi af forum-arbejdet.

Leverance 5:

- Afholdes af konferencen *FAIR på tværs* i regi af DM-forum.

Beskrivelse af DM Forum 2018 aktivitet

	<ul style="list-style-type: none"> • Præsentation af de væsentligste resultater (samlet) for FAIR på tværs: FAIR toolboxen, <i>proof of concepts</i>, FAIR info-side mv . • Præsentation af institutionsbaserede initiativer taget i forhold til implementering af FAIR principperne. • Etablering af FAIR netværk i regi af DeiC (i lighed med 'Netværk for forskning, etik og jura' dvs. et åbent netværk for alle interesserede, der med her i gennem deler ny information vedr. implementering af FAIR-principperne og med mellemrum mødes til heldagsmøde med et FAIR tema). <p>Udbredelse af konferencen som en afsluttende begivenhed ift. DM-forummet gennem online kanaller. Disse leverancer sikrer at aktivitetens overordnede mål bliver ført ud i livet og fremtidsikres.</p> <p>Fase 5 forventes at tage omkring 1 måned. Der forventes at der bruges 3 dage på organisering af konferencen, 1 fuld dag til selve konferencen og den resterende tid til udarbejdelse af leverancerne.</p>																																				
<p>Nice-to-have leverancer</p>	<p>Aktiviteten understøttes af en kommunikationskonsulent, der løbende leverer understøttende og relevante kommunikationsprodukter til målgruppen (bl.a. bredt formidlende opsamlings på workshops/leverancer). Disse produkter vil blive delt bredt – især online på diverse platforme og medier.</p> <p>Aktivitetsens resultater kan bruges til at udvikle FAIR beskrivelser for at kunne forberede forskningsspecifikke e-moduler som kan danne rammen for nye fremtidige samarbejdsprojekter.</p>																																				
<p>Økonomi</p>	<p>Tidsforbrug pr. deltagende institution:</p> <p>DTU 300t, AAU 150t, CBS 100t, KU 200t, KB 100t, RA 290t (100 t. deltagelse + 190 t. projektledelse)</p> <p>-----</p> <p>I alt 1140t</p> <p>-----</p> <p>Timer fordelt på leverancer: L1: 100t, L2: 200t, L3: 300t, L4: 250t og L5: 100t</p> <p>-----</p> <p>Budget for aktivitet</p> <table border="1" data-bbox="496 1547 1348 2096"> <thead> <tr> <th>Løn og overhead</th> <th>Total omkostning DKK</th> <th>% andel finansieret af DM Forum</th> <th>Ansøgt tilskud DKK</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Projektledelse 190t</td> <td>95.000,-</td> <td>100 pct.</td> <td>95.000,-</td> </tr> <tr> <td>Projektledelse overhead</td> <td>19.000,-</td> <td>100 pct.</td> <td>19.000,-</td> </tr> <tr> <td>Aktivitetsdeltagelse 950t</td> <td>475.000,-</td> <td>60 pct.</td> <td>285.000,-</td> </tr> <tr> <td>Aktivitetsdeltagelse overhead</td> <td>95.000,-</td> <td>60 pct.</td> <td>57.000,-</td> </tr> <tr> <td>I alt løn og overhead</td> <td>684.000,-</td> <td></td> <td>456.500,-</td> </tr> <tr> <td>Direkte udgifter</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kommunikationskonsulent</td> <td>50.000,-</td> <td>100 pct.</td> <td>50.000,-</td> </tr> <tr> <td>Workshops og konference (forplejning, lokaler, rejser og vernetning)</td> <td>250.000,-</td> <td>100 pct.</td> <td>250.000,-</td> </tr> </tbody> </table>	Løn og overhead	Total omkostning DKK	% andel finansieret af DM Forum	Ansøgt tilskud DKK	Projektledelse 190t	95.000,-	100 pct.	95.000,-	Projektledelse overhead	19.000,-	100 pct.	19.000,-	Aktivitetsdeltagelse 950t	475.000,-	60 pct.	285.000,-	Aktivitetsdeltagelse overhead	95.000,-	60 pct.	57.000,-	I alt løn og overhead	684.000,-		456.500,-	Direkte udgifter				Kommunikationskonsulent	50.000,-	100 pct.	50.000,-	Workshops og konference (forplejning, lokaler, rejser og vernetning)	250.000,-	100 pct.	250.000,-
Løn og overhead	Total omkostning DKK	% andel finansieret af DM Forum	Ansøgt tilskud DKK																																		
Projektledelse 190t	95.000,-	100 pct.	95.000,-																																		
Projektledelse overhead	19.000,-	100 pct.	19.000,-																																		
Aktivitetsdeltagelse 950t	475.000,-	60 pct.	285.000,-																																		
Aktivitetsdeltagelse overhead	95.000,-	60 pct.	57.000,-																																		
I alt løn og overhead	684.000,-		456.500,-																																		
Direkte udgifter																																					
Kommunikationskonsulent	50.000,-	100 pct.	50.000,-																																		
Workshops og konference (forplejning, lokaler, rejser og vernetning)	250.000,-	100 pct.	250.000,-																																		

Beskrivelse af DM Forum 2018 aktivitet

	I alt direkte udgifter	300.000,-		300.000,-
	Samlet beløb	984.000,-		756.000,-
<p>For aktiviteten afregnes i henhold til reel timeløn for deltagere. Her estimeres kr. 500,- pr. time. Overhead på aktivitetsdeltagelse er beregnet som 20 pct. af den lønsum, der finansieres eksternt.</p>				
Tidspunkt for leveranceplan	<p>1. april 2018 Tidspunkt hvor der ligger der en plan for must-have leverancerne.</p>			

Tidsplan

	Jan 18	Feb 18	Mar 18	Apr 18	Maj 18	Jun 18	Jul 18	Aug 18	Sep 18	Okt 18	Nov 18	Dec 18
L 1												
L 2												
L 3												
L 4												
L 5												

L 1: Fælles forståelse af FAIR principperne

L 2: Valg af data pilots og oversigt over services og community standards

L 3: Train-the-Trainer forløb omkring eksisterende FAIRification værktøjer (tidspunkt skal afstemmes med DM Forum sekretariat)

L 4: Afrapportering af data pilots, FAIR toolbox og online dokumentation

L 5: Konferencen *FAIR på tværs*